

A bizalom légkörében

Elfelejttem megkérdezni, hány éves. Próbáljuk most együtt kiszámítani. A gyárba 1958-ban került, az általános iskola elvégzése után. Szóvónó lett. Azután beiratkozott a gimnáziumba, s később különböző vizsgával átvette a textiltechnikumba, ahol 1964-ben végzett az esti tagozaton. Tehát alig több húszévesnél Tóth Ilona, a kenderfonógyár KISZ-szervezetének csúcstítkára.

Hogyan lett ebből a kislányból tapasztalt, példás KISZ-vezető?

Akik emlékszenek felvételére, arra is emlékeznek, hogy a taggyűlésen elpityeregte magát a megilletődéstől. Először érzelmi szálak fűzték az ifjúsági mozgalomhoz, pedig eleinte „talomban” volt. Hagyták, hogy elvégezze az iskolát: a munka, a tanulás és a sport (kézilabdás) így is lekötötte idejét, energiáját.

Tavalyelőtt, 1964 őszén hívták: vállalná-e a csúcstítkárságot az újszegedi szövőgyárban? Kiválasztása titulat volt: alig egy esztendő alatt bebonyolította, hogy érzelmei mellett képességeit, felszabadult idejét, energiáját is a mozgalomnak tudja szentelni.

Csak távirati stílusban: segítőtársaival együtt átszervezte az alapszervezeteket, kialakította a bizalmihálózatot, védnökséget vállalt a

fiatalokkal a ládarakodások felett, megindította az ifjúságbrigád-mozgalmat. Mindenhol ott volt, ahol szükség volt rá, de úgy, hogy saját gazdasági munkáját végezte el előbb, s csak azután következhetett a többi.

Időközben a termelési osztályra került. Nagyon szerte beosztását, úgy érezte, egyelőre révbe jutott. S ekkor, 1965 őszén következett a második próbatétel. Ismét hívták: a szegedi kenderfonógyárban lenne csúcstítkára szükség. Gondolkozott. Talán nem mersz belevágni az újba? Na igen, de egy szövőtechnikusnak nem sok keresnivalója van a fonodában. Dehogyan nincs, rokon-szakma, választották. Aki mind a kettőt ismeri, annak csak hasznára válik.

A gyárat elég jól ismerte, édesanyja is ott dolgozik. Elvállalta megint a megbízást. És nem bánta meg, bár eleinte nagyon nehéz volt a helyzete.

Ma már felfelé ível a KISZ munkája a kenderfonógyárban is. Ahogy benne megbízta feltétlenül, úgy bízik meg ő is társaiban. A közeljövőben lesz éppen egy szellemi és ügyességi vetélkedő a gyárban, amit nem a csúcstítkárság, hanem a VII-es alapszervezet rendez. Már miért ne, ha egyszer maguk meg tudják csinálni? Most szervezi a jövődó új

üzemrészbe a fiatalokat. A Gardella-gépek közelébe ugyanis csupa ifjúmunkás kerül. Három technikus lesz a fonódó, 21 a teljes létszám. Nem titok: olyan lány is kerül közéjük, aki még januárban csak 38 százalékot teljesített. Legutóbb már 91-et. Kis túlzással: makarenkói kísérletnek is beillik, mint lehet a nemtörődömséget szorgalom, a felegyelmzetlenséget öntudattá alakítani. Igazi KISZ-munka ez!

Megálljunk: hiba még akad most is jócskán a kendergyárban. De a mérce nyilván mégis a megtett fejlődés és a további lehetőség. Persze sokat segítenek a csúcstítkárnak a KISZ-tagok és a politikai-gazdasági vezetők. Az eredmények csak úgy születhettek meg, hogy felismerték: közös érdek, hogy a KISZ tényező legyen az üzemben.

Egy kissé elkanyarodtunk Tóth Ilona személyétől. Vagy talán mégsem? Az volt a feltett kérdés, hogy miként válhatott belőle tapasztalt, példás KISZ-vezető. Hát egyszerűen úgy, hogy megvolt hozzá a szíve, esze, adottsága, másrészt pedig azzal, hogy környezete, vezetői ki-nevelték az ifjúsági mozgalom számára. A bizalom ilyen légkörében ez egyáltalán nem lehetetlen.

Fehér Kálmán

A községfejlesztési munka városaink és községeink építését, szépítését szolgálja

Felhívás a megye és Szeged lakosságához községfejlesztési versenyben való részvételre

A második ötéves terv időszakában Csongrád megye városai, községei és Szeged megyei jogú város kerületei élénk ütemben fejlődtek. Az állam által rendelkezésre bocsátott anyagi eszközökből, valamint a helyi erőforrásokból: a lakosság befizetéseinek és a saját anyagoknak a felhasználásával új iskolákat, egészségügyi intézményeket létesítettek; fejlesztették a strandokat, és fürdőket; korszerűsítették az utakat, a járdákat, a villanyhálózatot; a községek egyharmadában megoldották a lakosság jó ivóvízzel való ellátását.

Az elmúlt öt év eredményei

A megye városainak és községeiben a községfejlesztési alap bevételéből az elmúlt öt esztendőben több mint 100 kilométer hosszú vízvezeték-hálózatot, 55 kilométer villanyhálózatot és 182 kilométer új járdát adtak át rendeltetésének. Elkészült ezenkívül tíz orvosi rendelő, tizenkét autóbuszváró, tizenhárom művelődési ház és még sok más létesítmény.

A városok és községek gyors ütemű fejlődésében jelentős szerepe volt a lakosság áldozatkészségének, a községfejlesztési hozzájárulásként megszabott összegek pontos befizetésének, továbbá a községfejlesztési alapokkal való helyes gazdálkodásnak és a lakosság nagyarányú társadalmi munkájának, amelyet a megyei pártbizottság kezdeményezésére a megyei és szegedi tanács vb és a Hazafias Népfront megyei elnöksége által 1961-ben és 1964-ben meghirdetett verseny is ösztönzött.

Öt év alatt a községfejlesztési alap bevételéből 250 millió forint értékű létesítményt valósítottak meg a megyében és ezt a lakosság 46 millió forint értékű társadalmi munkával segítette. Az egy lakosra jutó társadalmi munka értéke az ötéves terv egy-egy évében átlagosan számtva a makói járásban 90, a szentesi járásban 34, a szegedi járásban 20, Csongrádon 40, Makón 23, Szentesen 19, Hódmezővásárhelyen 11, Szegeden pedig 30 forintot tett ki.

A felszabadulás 25. évfordulója tiszteletére

Ezeket a tapasztalatokat figyelembe véve, az eddigi eredményekre alapozva, a soron következő feladatok elősegítése céljából a lakosság további lelkes támogatására számítva a Csongrád megyei Tanács, Szeged megyei jogú városi Tanács Végrehajtó Bizottsága, a Hazafias Népfront megyei, valamint Szeged városi Bizottságának Elnöksége a felszabadulás 25. évfordulója tiszteletére a harmadik ötéves terv időszakára meghirdeti a város-, községfejlesztési versenyt.

A verseny célja, hogy a községek és városok rendelkezésre álló anyagi eszközök a lakosság közösségi igényeinek minél nagyobb fokú kielégítését tegyék lehetővé. Különösen fontosnak tartjuk a kommunális szükségleteket szolgáló létesítmények fejlesztésének meggyorsítását, a járda- és útpálya ütemének fokozását, valamint a lakosság jó ivóvízzel való ellátásának megoldását. Ennek érdekében a községfejlesztési versenyben való részvételre hívjuk a megye és Szeged város valamennyi lakosát.

A versenyfeltételek

A város-, községfejlesztési verseny alapja, hogy a lakosság közreműködésével minél eredményesebben valósítsák meg a tervbe vett feladatokat. Ennek megfelelően a verseny felőli mindazokat a tennivalókat, amelyekben a lakosság közreműködésének és a vezető testületek öntevékenységének jelentős szerepe van. Figyelembe veszi a községfejlesztési alap bevételi forrásainak megfelelő, magas szinten tartását, az előirányzott feladatok cél tudatos megvalósítását, továbbá a lakosság társadalmi munkáját.

A különböző jellegű feladatok egységes értékelése érdekében járási, városi, községi és város-kerületi szinten egyaránt az alábbi pontrendszert alkalmazzuk:

1. Ha a befizetett községfejlesztési hozzájárulás egy adózóra jutó átlaga meghaladja a 200 forintot, akkor az azon felül befizetett átlag minden forintja után egy pontot kap a város, a község, illetve Szegeden a város-kerület. Az attól való elmaradásért ugyanannyi levonásra kerül.

A termelőszövetkezetek által önkéntesen vállalat és befizetett összeg egy-egy lakosra jutó minden forintja után egy pontot kap a város, a község, vagy a város-kerület.

2. A jóváhagyott KÖFA-költségvetésben szereplő feladatok együttes teljesítéséért 100 pontot kap a város, a község, vagy a város-kerület. Ha ezt a tervet túlteljesítik, a túlteljesítés minden százalékaért 1 pontot kapnak. Ha a tervet nem teljesítik, az elmaradás minden százalékaért egy pont a levonás.

3. Az egy lakosra jutó társadalmi munka minden forintjáért 10-10 pontot kap a város, a község, vagy a város-kerület.

A verseny eredményeinek elbírálása évenként a KÖFA-költségvetésének teljesítéséről készült zárszámadás után történik.

Az elsőbbséget a községek és a városok, Szegeden pedig a kerületek sorrendjében a megszervezett pontszámok mennyisége dönti el. A járások helyezését az egy községre jutó pontszámok átlaga határozza meg.

Évenkénti jutalmazás

A verseny jutalmazását minden szinten az illetékes tanács végrehajtó bizottsága dönti el a községfejlesztési állandó bizottság és a Hazafias Népfront elnökségének együttes előterjesztése alapján.

A Csongrád megyei és Szeged megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottsága a harmadik ötéves terv időszakában évenként az alábbiak szerint jutalmazza a községfejlesztési versenyt:

1. PÉNZJUTALOM

a) A megyei tanács vb külön jutalmazza a városok és külön a járások versenyét. A pénzzutalmat a tanácsok kizárólag községfejlesztési feladatokra fordíthatják.

A négy város versenyében az első helyezettnek 200 ezer forint jutalmat ad.

A járások versenyében az első helyezett 200 ezer, a második 150 ezer, a harmadik 100 ezer forintot kap azzal, hogy ezt az összeget a községek versenyének jutalmazására használja fel.

b) Szeged megyei jogú városi tanács vb a kerületi tanácsok között folyó versenyben az első helyezettnek 200 ezer forintot ad városfejlesztési feladatokra való felhasználás céljából.

2. OKLEVELEK

A megyei tanács és Szeged megyei jogú városi tanács vb, valamint a Hazafias Népfront megyei és szegedi városi elnöksége a községfejlesztésben kiváló eredményt elérő járási, városi, községi és város-kerületi tanácsoknak és a népfrent-bizottságoknak, tömegszervezeteknek, az üzemek, a hivatalok kollektíváinak elismerő oklevelet adományoz. Ezeket ünneplés tanácsuléseken, vagy a társadalmi munkások számára rendezett tanácskozásokon adják át a teljesítést követő év első felében.

3. EGYÉB JUTALMAK

a) A legkiválóbb társadalmi munkások tárgyjutalomban részesülnek.

b) A lakosság odaadó, áldozatkész munkájának fokozott megbecsülése céljából a járási és a városi, Szegeden pedig a kerületi tanácsok is elhatározhatják arany, ezüst, és bronz fokozatú „Társadalmi munka”-ért című jelvények, azonkívül oklevelek alapítását.

c) A társadalmi megbecsülés kifejezése-képpen helyes, ha a község-, városfejlesztést legeredményesebben segítők rendezet meg hívják a különböző ünnepi gyűlések elnökségeibe, helyet biztosítanak számukra színházi előadásokon, jutalomünnepségeken, vagy -kirándulásokon és társasutazásokon.

Csongrád megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága

Szeged megyei jogú városi Tanács Végrehajtó Bizottsága

Hazafias Népfront

Csongrád megyei Elnöksége

Hazafias Népfront

Szeged városi Elnöksége

Második otthont teremtetek

A villamosvezetéküket szigorú rend jelöli ki a szántóföldek, puszták, erdők és vízek fölött. Az emberek, akik télen-nyáron feszítik oszlopokra a huzalokat, sokszor a természettel is megküzdenek. Erzi ezt az ember, ha kezet szorít velük: mintha élő acéllal találkozna. A foglalkozásuk, a munkájuk teszi ilyenre a hálózatszereiket.

Nagy utat tettek meg

A DÁV-nál közülük egy brigádot emlegetnek, amelyik az idén ötödik évét nyerte el a szocialista címet. Mostoha körülmények között nagy utat tettek meg néhány év alatt, munkájukat példásan látják el. Öt év alatt egyetlen fegyelmi ügyük sem volt, balesetmentesen dolgoznak. Ma a legjobbaknak ismerik őket.

A hálózatszerek között régen nagy divat volt az ívás. Ahogy ők mondják: hidegben önkéntelenül is a pálinkásüveg után nyúl az ember. Ismerve igen nehéz munkájukat, ezen talán nem is csodálkozhatnánk. Meg aztán szántóföldön, a pusztán nem nagyon van lehetőség a kikapcsolódásra sem, a hálózatszerek este nem a családi körbe érkeznek haza.

Hódör Antal öt általánossal, segédmunkásként került a csoportba. Ő valami mást akart, ezt az életet sívárnak és üresnek találta. 1960-ban, amikor a brigád megalakult, rá esett a többiek választása, ő lett a brigádvezető.

Munkájuk garancia

— Először furcsa volt brigádban dolgozni. Mindenki azt hitte: nevet adtunk a gyerekeknek, s ezután minden marad a régiben. Én először a rossz „törvényt”, a borzást, pálinkázást akartam megszüntetni magunk között. Eleinte nehezen ment. Leginkább azért, mert a napi munka után mindenki szét-szédelt, nem tudtunk még szót váltani sem. Keresték a kocsmát, a poharat. A megoldás az volt, hogy együtt maradunk. Felajánlásokat tettünk; elvégezzük felbenmaradt általános iskolát, szakmunkássá képezzük magunkat. Megint csak az volt a kérdés, hogyan? Végül megszületett a megoldás: vállalatunktól térítés ellenében tábortáborokat kértünk, és elhatároztuk; ezentúl nem egyénileg keresünk szállást,

hanem közösen második otthont teremtünk. Sikerült, s az emberek látták, hogy ez a megoldás javukra válik, együtt még a tanulás is jobban megy.

Azóta ötször nyerték el a szocialista címet, s a brigád megtalálta a módját, hogyan töltsék el hasznosan az estéket. A brigád tagjai elvégezték az általános iskola nyolc osztályát, Hódör Antal, Kirj Vince, Kiri Ferenc, Tari Sándor és a többiek ma már szakmunkások. A vállalat egyre jobban megbízik munkájukban.

— Hódörék munkája garancia. — Dicséri őket az üzletigazgató. — Más brigádhoz hetenként kell kilátogatni, ellenőrizni, a Lumumba brigádot elég három hetenként megnézni. Maguk szervezik, ellenőrzik munkájukat, feladatukat, velük van a legkevesebb probléma a vállalatnál.

Fiatalok iskolája

Az 1966-os brigádnapló első lapjára rövid verset írtak. A címe: Fény. Arról szól, mit jelent a falut villamosítani vagy egy-egy termelőszövetkezetet, tanyát, A vers sorai szerint: „nyugdíj-

ba tenni a petróleumlámpát.” A brigádnapló azonban nemcsak erről szól. Találni benne köszönősorokat, egy kiülő, Csengele melletti tanya lakóitól; mert a brigád a hóiharos januári éjszakán megmentett a haláltól egy 13 éves fiút, Tizenöt kilométeren keresztül autóval küzdötték magukat, míg orvoshoz értek. Szól a brigádnapló más eseményekről is: termelőszövetkezeti brigádokat segítettek a szocialista cím elnyerésében. A vállalat vezetősége Hódör Antalt, Kiri Vincét, Tari Sándort és a többieket példaként említi dolgozóik előtt.

A Patrice Lumumba szocialista brigád először saját életét változtatta meg. Megmutatta, hogy még oly mostoha természeti körülmények között élő és dolgozó emberek életét is megváltoztatja a kollektív élet. Megmutatta, hogyan kell szocialista módon élni, dolgozni, tanulni. Ma már ennél többre is vállalkozik. A vállalat mint iskolába — hozzájuk osztja be a fiatalokat, a „nehéz eseteket”. Megtanulni a becsületes életet, a munkát.

Matkó István

Az ezerszemű közvélemény segítségével

A Dél-Magyarország szerkesztősége tegnap délután az újságíró klubban anketát rendezett rendszeres levelezőinek, tudósítóinak. Az üzemekből, intézményekből és a falvakból a tudósítók által küldött levelek — akárcsak a szerkesztőség postájával a többi olvasótól érkező levél — a kisebb, nagyobb közösségek életéről, munkájáról szólnak. Bennük örömről és gondokról az ezerszemű közvélemény hangja jut kifejezésre, s miként eddig, a jövőben is nagyban segíti a Dél-Magyarország munkáját.

A megbeszélésen az domborodott ki: kölcsönösen tovább gazdagítjuk a Dél-Magyarország és olvasói, levelezői közötti kapcsolatokat. A levelezők, tudósítók, akik az újságírás önzetlen társadalmi munkái és segítők, az anketon is „hangos beszámolóként” több közérdekű kérdést tettek szóvá. Sorrendben felszólalt: Totka Károly, Balán Miklós, Csizsár Géza, dr. Bánkfalvi Gyula, dr. Hrabovszky Mihályné, Kovács Mihály, Solti Mihály, Joó Imre, Harmai László, Sziládi Sándor és Szabó Zsigmond.